

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0415U006490

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 23-12-2015

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Замша Анна Володимирівна

2. Zamsha Anna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.08

Назва наукової спеціальності: Спеціальна психологія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 22-12-2015

Спеціальність за освітою: 8.040101

Місце роботи здобувача: Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21560861

Місцезнаходження: 04060, м.Київ, вул. М. Берлінського, 9

Форма власності:

Сфера управління: Академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.450.02

Повне найменування юридичної особи: Інститут спеціальної педагогіки і психології імені Миколи Ярмаченка Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21560841

Місцезнаходження: вул. М.Берлинського, 9, м. Київ, Київ, 04060, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Національна академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Інститут спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України

Код за ЄДРПОУ: 21560861

Місцезнаходження: 04060, м.Київ, вул. М. Берлинського, 9

Форма власності:

Сфера управління: Академія педагогічних наук України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.81.99

Тема дисертації:

1. Психологічні детермінанти інтелектуального розвитку підлітків з порушеннями слуху
2. Psychological determinants of intellectual development of hearing impairment adolescents

Реферат:

1. У дисертації визначено стан розробленості проблеми розвитку інтелекту в сучасній психологічній науці; описано підходи до трактування проблеми детермінації інтелектуального розвитку; визначено специфіку інтелектуального розвитку в підлітковому віці. Експериментально виявлено особливості інтелектуального розвитку підлітків із порушеннями слуху: низьку сформованість загальної обізнаності; низький рівень розвитку креативності та понятійного мислення; домінування невербальної підструктури інтелекту над вербальною. Встановлено специфіку психологічних детермінант інтелектуального розвитку в підлітків з порушеннями слуху: мотиваційних детермінант, що виявляється в домінантності зовнішнього локусу мотивації й недостатній сформованості пізнавального мотиву; емоційних детермінант, що проявляється у високій психоемоційній виснаженості, тривожності; рефлексивно-регулятивних детермінант, що конкретизуються у несформованій здатності до усвідомленого програмування власних дій, самокритичного

оцінювання результатів власної діяльності й рефлексивної саморегуляції, низькій регулятивній гнучкості й автономії. Доведено взаємозумовленість сформованості психологічних детермінант й показників інтелектуального розвитку. Констатовано значущість впливу сенсорних й соціокультурних чинників на розвиток інтелекту підлітків із порушеннями слуху. З'ясовано, що зміст, характер та темпи інтелектуального розвитку підлітків із порушеннями слуху зумовлюються переважно впливом зовнішніх чинників. Обґрунтовано й доведено ефективність психологічної технології формування психологічних детермінант інтелектуального розвитку підлітків з порушеннями слуху.

2. This thesis research looks into the ways to foster the intellectual development of teenagers with hearing impairments, as part of their personality development. The initial literature review enabled to identify the conceptual and terminological field for the research study. In this research, the notion of 'intellectual development' means a long-term process of irreversible, natural progressive changes in the intellect area, which are demonstrated through its quantitative, qualitative, structural and operational transformations. The ability of individual to solve different types of problems serves as the criterion to determine the level of his/her intellectual development. In the context of this research study the notion of a 'determinant' is used to mean a source that induces and stimulates progressive changes in the intellect area. The literature review was used as a basis to help distinguish three key approaches to identifying the determinants of intellectual development in ontogenesis, such as genetic, social and subject-related. The empirical study revealed that, compared to their hearing peers (n=37), 12-15 year olds with hearing impairments (n=76) are characterized by the dominance of non-verbal intellect over verbal intellect, lower level of general information as well as lower levels of conceptual thinking and creativity. The comparative analysis demonstrated that intellectual development is mainly determined by socio-cultural (type of family background), rather than sensory factors (degree of hearing impairment). For example, better developed conceptual thinking and creativeness were noted in hearing-impaired teenagers whose parents are deaf (n=31), compared to their peers from hearing families (n=45). Alongside this, the study showed that only some operational components of conceptual thinking are better developed in teenagers with hearing impairments (n=38), as compared to deaf subjects (n=38). It was found that, in contrast to their hearing peers, teenagers with hearing impairments have less developed psychological determinants of intellectual development. It was established, that the nature of correlations between intellectual development indicators and psychological determinants was different for teenagers with hearing impairments and their hearing peers in terms of content and the character of the relationships. Based on the findings from the empirical study, a psychological model was designed to strengthen the psychological determinants of intellectual development in teenagers with hearing impairments. The piloting results proved its effectiveness in fostering the internal locus of motivation, cognitive motive and the ability for reflective self-regulation, which contributed to better indicators of creativity and conceptual thinking in teenagers with hearing impairments.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Макарчук Наталія Олексіївна
2. Makarchuk Natalia

Кваліфікація: д.психол.н., 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Форостян Ольга Іванівна
2. Форостян Ольга Іванівна

Кваліфікація: д.пед.н., 13.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Обухівська Антоніна Григорівна
2. Обухівська Антоніна Григорівна

Кваліфікація: к.психол.н., 19.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Сак Тамара Василівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Сак Тамара Василівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.